

Parlamentul României Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE referitoare la

**Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor
Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură
COM(2025) 872 final**

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 1) privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană*, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/446/11.12.2025,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. - Senatul României

(1) Consideră și susține, în acord cu poziția Ministerului Afacerilor externe, că:

- a) România sprijină în mod ferm obiectivele generale ale strategiei, în special cele referitoare la:
 - i. facilitarea accesului tinerilor la resurse (teren, finanțare, formare, consiliere);
 - ii. susținerea fermierilor vârstnici în procesele de transfer și succesiune;
 - iii. îmbunătățirea condițiilor de viață în mediul rural;
 - iv. stimularea inovării, digitalizării și a formării profesionale.Totodată, România consideră că strategia trebuie implementată într-un mod echilibrat, ținând cont de specificul agricol, demografic și teritorial al fiecărui stat membru;
- b) pe lângă asumarea politică, factorii esențiali pentru implementarea strategiei sunt cooperarea între autoritățile naționale și fermieri, asigurarea finanțării dedicate și angajamentul pe termen lung din partea tuturor actorilor implicați în implementarea PAC;
- c) fără o finanțare adecvată a PAC, inițiativele anunțate în strategie nu vor putea fi implementate de statele membre. Strategiile naționale trebuie să reflecte realitățile complexe cu care se confruntă fermierii, în special tinerii fermieri, la nivelul fiecărui stat membru pentru a se asigura coerența cu inițiativele naționale, astfel încât zonele rurale să devină mai atractive pentru tineri;
- d) sprijinul PAC are un rol determinant în dezvoltarea durabilă a afacerilor agricole, însă pentru abordarea barierelor în calea reînnoirii generaționale sunt necesare reforme și intervenții trans-sectoriale la nivel național care să crească atractivitatea zonelor rurale;
- e) tinerii fermieri sunt principalii promotori ai digitalizării, inovării și ai practicilor agricole durabile, dar se confruntă cu provocări pentru care strategia națională trebuie să identifice acțiuni specifice. De exemplu, aspectele legate de succesiune, în special în cazul fermelor de

familie, implică o serie de aspecte juridice și financiare care pot reprezenta bariere pentru intrarea pe piață a tinerilor fermieri;

- f) reînnoirea generațiilor este un factor esențial pentru menținerea viabilității și a competitivității sectorului agricol, mai ales din perspectiva dinamicii prețurilor produselor agroalimentare care suprasolicită bugetele gospodăriilor pentru categoriile vulnerabile de populație.

(2) Formulează observații și priorități ale României, în acord cu Ministerul Finanțelor Publice:

- a) *Adaptarea măsurilor la specificul național* - România susține principiul flexibilității în aplicarea măsurilor propuse de Comisia Europeană, pentru a răspunde diversității structurale a agriculturilor din statele membre. Măsurile europene privind reînnoirea generațiilor trebuie să fie compatibile cu particularitățile țărilor cu pondere mare a fermelor mici și familiale;
- b) *Accesul la terenuri și finanțare* - România sprijină inițiativele privind facilitarea accesului tinerilor la terenuri și capital. Se recomandă:
 - i. crearea de instrumente financiare dedicate (garanții, microcredite, fonduri de investiții);
 - ii. utilizarea mecanismelor BEI pentru a sprijini instalarea tinerilor fermieri;
 - iii. promovarea băncilor de terenuri agricole și a sistemelor transparente de închiriere/vânzare a terenurilor;
- c) *Pachet integrat pentru tinerii fermieri* - România sprijină propunerea Comisiei Europene privind dezvoltarea unui „Starter Pack” european pentru tinerii fermieri, care să includă sprijin financiar pentru instalare, asistență tehnică, formare profesională și consiliere juridică. Este esențial ca acest pachet să poată fi adaptat la condițiile naționale și să fie ușor accesibil;
- d) *Sucesiunea și transferul exploatațiilor* - România consideră prioritară crearea unui cadru european de sprijin pentru transferul intergenerațional al fermelor, care să includă stimulente fiscale pentru transmiterea voluntară a exploatațiilor, scheme de parteneriat între fermieri seniori și tineri și măsuri de protejare a patrimoniului agricol;
- e) *Dezvoltarea mediului rural și calitatea vieții* - Reînnoirea generațiilor este strâns legată de atractivitatea mediului rural. România sprijină integrarea în strategie a unor măsuri privind dezvoltarea infrastructurii, accesul la servicii publice, și diversificarea economiei rurale. Se propune o coordonare mai strânsă între PAC și Politica de Coeziune în sprijinul zonelor rurale;
- f) *Educație, formare și inovație* - România susține consolidarea rețelei europene de formare agricolă, cu accent pe educație duală, parteneriate între ferme demonstrative și instituții de învățământ, precum și promovarea tinerilor inovatori în agricultură și bioeconomie;
- g) *Simplificare administrativă* - România subliniază necesitatea reducerii sarcinilor administrative pentru beneficiarii tineri și armonizarea procedurilor de acces la finanțare, inclusiv prin digitalizarea sistemelor de depunere și monitorizare a proiectelor.

(3) Susține și subliniază necesitatea ca inițiatorul legislativ, respectiv Comisia Europeană, să aibă în vedere ca în procesul de implementare al strategiei să fie asigurate:

- a) flexibilitate în definirea obiectivelor și a măsurilor naționale;
- b) coerență între instrumentele PAC, Politica de Coeziune și programele de formare profesională;
- c) simplificare administrativă și reducerea sarcinilor pentru beneficiari;
- d) mecanisme eficiente de evaluare și monitorizare, cu indicatori adaptați realităților naționale;
- e) implicarea partenerilor socio-economici, a organizațiilor de fermieri, a mediului academic și a autorităților locale în procesul de implementare.

(4) Atrage atenția că, în cazul României, este esențial să se acorde o importanță reală asigurării sprijinului financiar pentru fermierii pensionari. În spiritul asigurării unui echilibru just, este obligatoriu ca aceștia să nu fie excluși de la subvențiile destinate fermierilor.

Art. 2. - Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar Opinia cuprinsă în prezenta hotărâre se transmite instituțiilor europene.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința dindecembrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului
Mircea ABRUDEAN

București, ... decembrie 2025
Nr. ...

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

**Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu,
Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor –
Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură**

COM (2025) 872 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Strategia pentru reînnoirea generațiilor în agricultură, COM (2025) 872 final.**

Comisia a dezbătut Comunicarea în ședința din data de 9 decembrie a.c., care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 138 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Nota Ministerul Afacerilor Externe și a Ministerului Muncii.

Comisiile sesizate pentru examinarea, respectiv Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială și Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piața de capital nu au transmis observații.

Descrierea

Principalul obiectiv este de a asigura reziliența pe termen lung a sectorului agricol, statele membre (SM) urmând să elaboreze până în 2028 propria strategie, ca parte a Planurilor de parteneriat naționale și regionale.

Finanțarea PAC oferă oportunitățile pentru dezvoltarea unor afaceri durabile, COM recomandând SM să investească cel puțin 6% din alocarea minimă rezervată pentru

reînnoirea generațională. Implementarea strategiei se bazează pe „pachetul de start” pentru tinerii fermieri care include sprijin pentru instalare, investiții și acces la instrumente financiare, precum și măsuri fiscale.

Strategia abordează cele cinci domenii pentru care sunt necesare acțiuni imediate, fiecare cu inițiative emblematice și acțiuni suport.

1. **Acces la credite și la finanțare** - instrumente financiare destinate tinerilor fermieri (împrumuturi și garanții) adaptate modelelor alternative de afaceri, cum ar fi cooperativele și întreprinderile sociale, achiziționarea de terenuri, investiții în inovare și în tehnologii moderne.

Inițiative emblematice

- nivelul maxim al sprijinului PAC 2028-2034 pentru instalarea tinerilor fermieri crește de la 100.000 euro la 300.000 euro în cazul sprijinului furnizat prin intermediul instrumentelor financiare.
 - rata sprijinului acordat pentru investiții de până la 85%, statele membre putând stabili niveluri minime de cheltuieli sau rate mai ridicate de cofinanțare UE pentru tinerii fermieri.
2. **Acces la cunoștințe și competențe** - competențe pentru înființarea și menținerea viabilității fermelor, formare în domeniul agriculturii și consiliere în domenii precum schimbările climatice, biodiversitate, digitalizare, energie din surse regenerabile, agricultura inteligentă bazată pe sistemele spațiale europene Copernicus și Galileo, alfabetizare financiară.

Inițiative emblematice

- Erasmus pentru tineri antreprenori care promovează reînnoirea generațională în agricultură
 - platforma Femeile în agricultură
 - pachetul de bune practici Agricultorii viitorului destinat școlilor cu profil agricol din UE
3. **Acces la terenuri** - norme simplificate și stimulente specifice pentru a crește atractivitatea transferului fermelor, cadru legislativ favorabil unor modele alternative - bănci funciare, trusturi funciare comunitare, incubatoare agricole.

Inițiative emblematice

- Observatorul european al terenurilor pentru a îmbunătăți transparența terenurilor și sprijini transferul inter-generațional al fermelor.
- politici naționale în domeniul funciar prin care să se asigure alinierea la obiectivele UE, care urmează să fie integrate în Semestrul european.

4. Reziliență, condiții de trai echitabile și acces la noi oportunități de venit - diversificare economică, combinarea agriculturii tradiționale cu practicile inteligente adaptate la schimbările climatice, crearea de noi întreprinderi și lanțuri valorice din domeniul bioeconomiei, agroturism, energie din surse regenerabile, digitalizare.

Inițiative emblematice

- finanțarea din PAC 2028-2034 a serviciilor de înlocuire în cadrul exploatației (concedii medicale, timp liber pentru responsabilități parentale, îngrijire, inclusiv pentru fermierii vârstnici, concedii pentru formare.
- instituirea programului Ambasadori ai tinerilor din mediul rural.

5. Transfer inter-generații al fermelor și pensionare - măsuri naționale complementare pentru a consolida protecția socială și opțiuni de pensionare, sprijin juridic și consiliere, investiții în sisteme de pensii adecvate și stabile pentru fermieri.

Inițiative emblematice

- corelarea plăților directe cu vârsta de pensionare a fermierilor până în 2032 (fermierii cu vârsta de pensionare care primesc o pensie nu vor mai fi eligibili pentru plăți directe).
- integrarea în Semestrul european a aspectelor legate de reînnoirea generațiilor în materie de transferul fermelor și includerea reformelor privind pensiile fermierilor în politicile naționale.

În urma examinării, membrii comisiei

- **consideră și susțin, în acord cu poziția Ministerului Afacerilor externe:**

- că România sprijină în mod ferm obiectivele generale ale *Strategiei*, în special cele referitoare la: facilitarea accesului tinerilor la resurse (teren, finanțare, formare, consiliere); susținerea fermierilor vârstnici în procesele de transfer și succesiune; îmbunătățirea condițiilor de viață în mediul rural; stimularea inovării, digitalizării și a formării profesionale. Totodată, România consideră că strategia trebuie implementată într-un mod echilibrat, ținând cont de specificul agricol, demografic și teritorial al fiecărui stat membru.

- că pe lângă asumarea politică, factorii esențiali pentru implementarea strategiei sunt cooperarea între autoritățile naționale și fermieri, asigurarea finanțării dedicate

și angajamentul pe termen lung din partea tuturor actorilor implicați în implementarea PAC;

- fără o finanțare adecvată a PAC, inițiativele anunțate în strategie nu vor putea fi implementate de statele membre. Strategiile naționale trebuie să reflecte realitățile complexe cu care se confruntă fermierii, în special tinerii fermieri, la nivelul fiecărui stat membru pentru a se asigura coerența cu inițiativele naționale, astfel încât zonele rurale să devină mai atractive pentru tineri;

- sprijinul PAC are un rol determinant în dezvoltarea durabilă a afacerilor agricole, însă pentru abordarea barierelor în calea reînnoirii generaționale sunt necesare reforme și intervenții trans-sectoriale la nivel național care să crească atractivitatea zonelor rurale;

- tinerii fermieri sunt principalii promotori ai digitalizării, inovării și ai practicilor agricole durabile, dar se confruntă cu provocări pentru care strategia națională trebuie să identifice acțiuni specifice. De exemplu, aspectele legate de succesiune, în special în cazul fermelor de familie, implică o serie de aspecte juridice și financiare care pot reprezenta bariere pentru intrarea pe piață a tinerilor fermieri;

- reînnoirea generațiilor este un factor esențial pentru menținerea viabilității și a competitivității sectorului agricol, mai ales din perspectiva dinamicii prețurilor produselor agroalimentare care suprasolicită bugetele gospodăriilor pentru categoriile vulnerabile de populație.

- **formulează Observații și priorități ale României, în acord cu Ministerul Finanțelor Publice:**

1. Adaptarea măsurilor la specificul național

România susține principiul flexibilității în aplicarea măsurilor propuse de Comisia Europeană, pentru a răspunde diversității structurale a agriculturilor din statele membre. Măsurile europene privind reînnoirea generațiilor trebuie să fie compatibile cu particularitățile țărilor cu pondere mare a fermelor mici și familiale.

2. Accesul la terenuri și finanțare

România sprijină inițiativele privind facilitarea accesului tinerilor la terenuri și capital. Se recomandă: crearea de instrumente financiare dedicate (garanții, microcredite, fonduri de investiții), utilizarea mecanismelor BEI pentru a sprijini

instalarea tinerilor fermieri, promovarea băncilor de terenuri agricole și a sistemelor transparente de închiriere/vânzare a terenurilor.

3. Pachet integrat pentru tinerii fermieri

România sprijină propunerea Comisiei Europene privind dezvoltarea unui „Starter Pack” european pentru tinerii fermieri, care să includă sprijin financiar pentru instalare, asistență tehnică, formare profesională și consiliere juridică. Este esențial ca acest pachet să poată fi adaptat la condițiile naționale și să fie ușor accesibil.

4. Succesiunea și transferul exploatațiilor

România consideră prioritară crearea unui cadru european de sprijin pentru transferul intergenerațional al fermelor, care să includă stimulente fiscale pentru transmiterea voluntară a exploatațiilor, scheme de parteneriat între fermieri seniori și tineri și măsuri de protejare a patrimoniului agricol.

5. Dezvoltarea mediului rural și calitatea vieții

Reînnoirea generațiilor este strâns legată de atractivitatea mediului rural. România sprijină integrarea în *Strategie* a unor măsuri privind dezvoltarea infrastructurii, accesul la servicii publice, și diversificarea economiei rurale. Se propune o coordonare mai strânsă între PAC și Politica de Coeziune în sprijinul zonelor rurale.

6. Educație, formare și inovație

România susține consolidarea rețelei europene de formare agricolă, cu accent pe educație duală, parteneriate între ferme demonstrative și instituții de învățământ, precum și promovarea tinerilor inovatori în agricultură și bioeconomie

7. Simplificare administrativă

România subliniază necesitatea reducerii sarcinilor administrative pentru beneficiarii tineri și armonizarea procedurilor de acces la finanțare, inclusiv prin digitalizarea sistemelor de depunere și monitorizare a proiectelor.

- **sustin și subliniază** necesitatea ca inițiatorul legislativ, respectiv Comisia Europeană, să aibă în vedere ca în procesul de implementare al *Strategiei* să fie asigurate:
 - flexibilitate în definirea obiectivelor și a măsurilor naționale;
 - coerență între instrumentele PAC, Politica de Coeziune și programele de formare profesională;
 - simplificare administrativă și reducerea sarcinilor pentru beneficiari;

- mecanisme eficiente de evaluare și monitorizare, cu indicatori adaptați realităților naționale;
 - implicarea partenerilor socio-economici, a organizațiilor de fermieri, a mediului academic și a autorităților locale în procesul de implementare.
- Atrag atenția că, în cazul României, este esențial să se acorde o importanță reală asigurării sprijinului financiar pentru **fermierii pensionari**. În spiritul asigurării unui just echilibru, este obligatoriu ca **aceștia să nu fie excluși de la subvențiile destinate fermierilor**.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți, formularea unei Opinii la COM (2025) 872 final.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentului Raport de admitere, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Senator Cusnir Rodica

SECRETAR,
Senator Andrei-Emil Dîrlău